

Sygn. akt IV CSK 577/13

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z powództwa Banku [...] w W. Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.
przeciwko "F." T. C. Spółce Jawnej w R.

o uznanie czynności prawnej za bezskuteczną,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 20 marca 2014 r.,
na skutek skargi kasacyjnej strony powodowej
od wyroku Sądu Apelacyjnego
z dnia 4 czerwca 2013 r.,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od strony powodowej na rzecz strony pozwanej kwotę 3 600 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 4 czerwca 2013 r. Sąd Apelacyjny oddalił apelację powodowego Banku [...] S.A. w W. od wyroku Sądu pierwszej instancji oddalającego powództwo przeciwko „F.” T. C. s.j. w R. o uznanie za bezskuteczną, na podstawie art. 527 k.c., umowy z dnia 7 lipca 2008 r., na mocy której dłużnik strony powodowej wniósł jako wkład niepieniężny do pozwanej spółki nieruchomości opisane w pozwie.

Sądy uznały, że nie została spełniona przesłanka z art. 527 § 1 i 2 k.c. w postaci pokrzywdzenia wierzycieli, gdyż istniejący już stan niewypłacalności dłużnika nie pogłębił się w wyniku dokonania zaskarżonej czynności. Powodowy wierzyciel i bez niej nie uzyskałby zaspokojenia, bowiem w chwili jej dokonania nieruchomości obciążone były na rzecz innego banku hipotekami przekraczającymi ich wartość, długi zabezpieczone hipotekami zostały spłacone przez pozwanego środkami pochodzącymi z kredytu, którego spłatę zabezpieczono hipoteką. W tym stanie faktycznym i prawnym Sądy stwierdziły, że wobec istnienia wierzytelności uprzywilejowanych i ich spłaty w wyniku dokonania zaskarżonej czynności, nie istnieje związek między tą czynnością a niemożnością zaspokojenia się powoda jako wierzyciela ze zbytej nieruchomości.

W skardze kasacyjnej opartej na obu podstawach, strona powodowa jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Stwierdziła, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, które sformułowała jako trzy pytania: „czy okoliczność, że nieruchomości w dacie zaskarżonej czynności były obciążone hipotekami kaucyjnymi o wartości przewyższającej ich wartość przesądza o braku pokrzywdzenia wierzyciela uprzywilejowanego, jeśli hipoteki te jeszcze przed wytoczeniem powództwa na podstawie art. 527 k.c. zostały wykreślone z księgi wieczystej na skutek spłaty wierzytelności hipotecznej przez osobę trzecią i w chwili orzekania nieruchomości te nie były obciążone żadnymi hipotekami ustanowionymi przez dłużnika? Czy wierzyciel, względem którego czynność prawna dłużnika została uznana za bezskuteczną, może dochodzić zaspokojenia z nieruchomości, które wskutek tej czynności wyszły z majątku dłużnika, z pierwszeństwem przed wszystkimi

wierzycielami osoby trzeciej w rozumieniu art. 532 k.c., w tym również przed jej wierzycielami hipotecznymi? Czy z punktu widzenia oceny przesłanki pokrzywdzenia w sensie art. 527 k.c. mają znaczenie hipoteki ustanowione na nieruchomościach będących przedmiotem zaskarżonej czynności przez nabywcę tych nieruchomości (tj. osobę trzecią w rozumieniu art. 527 k.c.), na zabezpieczenie jego zobowiązań zaciągniętych po dacie zaskarżonej czynności?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Analiza uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania prowadzi do oceny, że skarżąca nie wykazała istnienia w sprawie przesłanek przedsądu, na które się powołała.

Przedstawione przez nią zagadnienia nie są zagadnieniami prawnymi, w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. Skarżąca nie wykazała bowiem, że mają one poważny, istotny i uniwersalny charakter, wywołują zasadnicze kontrowersje lub rozbieżne oceny prawne i nie zostały dotychczas rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, a ich rozstrzygnięcie jest konieczne zarówno do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy, jak i przyczyni się do rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, niepubl.).

W kwestiach opisanych przez skarżącą lub o bardzo zbliżonym charakterze Sąd Najwyższy wypowiadał się już wielokrotnie. Znaczną część uzasadnienia wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowi polemika skarżącej z utrwalonym stanowiskiem Sądu Najwyższego zawartym w tych orzeczeniach, które przytoczone zostały zarówno w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia jak i w skardze kasacyjnej. Jest to przy tym polemika zawierająca subiektywne poglądy skarżącej i argumenty odnoszące się do konkretnych okoliczności faktycznych, pozbawione charakteru ogólnego, uniwersalnego. W istocie przedstawione zagadnienia sprowadzają się do pytania, czy sprawa została prawidłowo rozstrzygnięta na gruncie art. 527 k.c., a argumentacja w dużej mierze opiera się na okolicznościach odbiegających od ustalonych w sprawie.

Dotyczy to między innymi okoliczności wskazanych w pierwszym pytaniu, które nie są tożsame z ustalonymi w sprawie, gdyż nie wynika z niej, że powód

dochodzący roszczenia z art. 527 k.c. jest wierzycielem uprzywilejowanym. Natomiast pytanie drugie sformułowane zostało na tle art. 532 k.c., który w okolicznościach sprawy nie ma zastosowania, a dla jej rozstrzygnięcia ma znaczenie stan istniejący w chwili dokonywania zaskarżonej czynności, w chwili wytoczenia powództwa przewidzianego w art. 527 k.c. oraz w dacie wyrokowania, natomiast bez znaczenia jest stan, o którym mowa w art. 532 k.c., jaki istniałby, gdyby powództwo zostało uwzględnione.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

Na wniosek strony powodowej zawarty w odpowiedzi na skargę kasacyjną Sąd Najwyższy orzekł o kosztach postępowania kasacyjnego na podstawie art. 98 w zw. z art. 108 § 1, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.